

jeho provozovny zčásti využity ke skladování plaského piva, jímž byly zásobeny hostince a výčepy na území kynžvartského velkostatku. Tato drobná poznámka však budiž spíše než jako výtku vnímána jako podnět k dalšímu bádání, které – vedeno s podobnou precizností, jakou vykazuje hodnocená publikace – by vydalo na samostatnou knihu.

- 1 Srov. HOBZEK, Josef, *Kláštery v českých zemích z hlediska památkové hodnoty*, Praha 1987.
- 2 KRČEK, Jakub, Příspěvek k poválečným dějinám bývalého kladrubského kláštera, in: *Minulosti západočeského kraje*, sv. 47, Plzeň 2012, s. 94–139, zde s. 116–117.
- 3 CHUDÁREK, Zdeněk, Poznání a ochrana monastických památek u nás, *Zprávy památkové péče*, 2009, roč. 69, č. 2, s. 100–104.
- 4 Na potenciál výzkumu plaského hospodářského dvora upozornili již PAVLÍK, Milan – LÍBAL, Dobroslav, Románská budova klášterního hospodářského dvora v Plasích, *Umění*, 1980, roč. 28, č. 6, s. 515–518. K tomu polemicky ČECHURA, Jaroslav – KUTHAN, Jiří, Grangie v Plasích?, *Umění*, 1982, roč. 30, č. 3, s. 273–276.
- 5 S. 57.
- 6 ANDERLE, Jan, Tradiční výroba sladu a piva z hlediska stavební typologie na příkladech z Plzeňska, in: *Památky západních Čech*, sv. 3, Plzeň 2013, s. 18–32.
- 7 MÍRKA, Jakub, Historie plaského pivovaru do zrušení propinačního práva roku 1869, in: *Západočeské archivy*, sv. 8, Plzeň 2017, s. 20–46.
- 8 Nový stavebněhistorický průzkum (SHP) objektů rekonstruovaných pro potřeby Centra, aktualizující poznatky učiněné staršími průzkumy SÚRPMO, zpracoval Petr Dostál.
- 9 Srov. PETRASOVÁ, Taťána, *Neoklasicismus mezi technikou a krásou. Pietro Nobile v Čechách*, Praha–Plzeň 2019.

Po pěšinách Bělskem / Unterwegs durch die Region Weißensulz

PINKROVÁ, Kristýna – PTÁČEK, Ladislav – KINKOROVÁ, Radka – REITMEIER, Karl
ISBN 978-80-11-00101-8

Recenze, Petr Kolář

V roce 2021 přišel spolek Chodsko žije! společně s městem Bělá nad Radbuzou s velmi zajímavým projektem, spojeným s vydáním neméně zajímavé publikace *Po pěšinách Bělskem / Unterwegs durch die Region Weißensulz* (Domažlice 2021, 303 s.). Spolek pro kulturu a rozvoj zdejšího regionu se dlouhodobě snaží popularizovat tento dosud spíše upozaděný region a vnést do povědomí široké veřejnosti jeho stále nevyužitý obrovský potenciál. Jedním z posledních významných počínů spolku na tomto poli se stala recenzovaná publikace.

Čtveřice autorů textu (Kristýna Pinkrová jako editorka, Ladislav Ptáček, Radka Kinkorová a Karl Reitmeier) se s tímto zadáním vyrovnala s originalitou a erudiicí odpovídající jejich profesnímu zaměření. Zvolený koncept dvojjazyčné mutace v jednom svazku (čeština, němčina) se stává právě v případě prací věnujících se původně smíšeným česko-německým oblastem v posledních letech stále rozšířenější. Jde o řešení zcela v intencích historického vývoje daných lokalit. Německých překladů se ujala Eva Krčmáříková. Publikace je zároveň vybavena bohatým fotografickým doprovodem, včetně reprodukcí dobových fotografií i archivních dokumentů. Soudobou fotografickou dokumentací a také grafickou úpravu obstarala Eva Bystrianská. Vznik publikace ovšem podpořilo, nebo se na něm podílelo vícero institucí a také regionálních osobností. Loga institucí a výčet osobností nalezne čtenář v samém závěru knihy.

Osnova práce je postavena na vylíčení základního historického vývoje regionu, zhruba v první třetině publikace, s navazujícím přiblížením a popisem podregionů Bělska, jejich historie, pamětihodností, přírodních zajímavostí, ale především života zdejších obyvatel. Mnoho zajímavého se tak čtenář dozví například o okolí Pleše (dnes patrně nejnavštěvovanější části regionu), Újezdu Svatého Kříže, Železné či Smolova s Bystřicí.

Obr. 1. Obálka publikace *Po pěšinách Bělskem / Unterwegs durch die Region Weißensulz*

Velmi vhodně vybraný obrazový doprovod čtenáře doslova vtáhne do atmosféry zdejšího kraje, minulé i současné. V nijak obšírné historii, v částech věnovaných patrimoniální správě, nechybí ani přehled zde usazených šlechtických rodů, včetně stručných rodových medailonků a popisů jejich erbů. Publikace je tak velice dobře využitelná rovněž k didaktickým účelům, což platí ostatně i pro její další části. Před sebou máme de facto odbornou vlastivědnou práci, učební pomůcku i turistického průvodce v jednom. Absence poznámkového aparátu tak s tímto zaměřením plně koresponduje.

Kromě výše zmíněného má však publikace ještě jednu další, nezpochybnitelnou hodnotu. Bělsko bylo před rokem 1945 osídleno převážně německy mluvícím obyvatelstvem, jehož osud po tomto datu je dostatečně znám. Z textů, ovšem především z fotografických příloh, je více než patrný kontrast mezi těmito dvěma obdobími. Historie je někdy neúprosná a nezbyvá nežli jít dál a snažit se nejbolestnější zásahy zahladit, nebo alespoň zmírnit jejich důsledky. Zmíněnému regionu (a zdaleka nejen tomuto) se to zatím nedaří vždy. Knize slouží ke cti, že tuto okolnost nezastírá a na druhé straně se snaží na poválečných událostech najít i věci pozitivní. Činí tak výrazný krok k česko-německému vzájemnému narovnání a porozumění, tolik potřebnému ve všech podobně postižených regionech. Její dvojjazyčnost je pak již jen logickým vyústěním této snahy.

Vytknout by se knize snad dalo pouze občasné opakování některých informací na vícero místech textu, otázkou ovšem zůstává, zda šlo postupovat jinak.

Výsledkem je nanejvýš plastický a hutný obraz tohoto pozoruhodného koutu Domažlicka. Přes svoji nepochybnou atraktivitu a lákavou polohu prakticky v srdci nedotčeného Českého lesa stojí totiž Bělsko zatím stále spíše na okraji zájmu širší veřejnosti, snad s výjimkou výše zmíněného okolí Pleše, na jehož oživení se již delší čas podílejí svorně příslušníci české i německé národnosti, z obou stran společné hranice. Právě toto činí popisovanou oblast tak originální, jak zmiňují i autoři v úvodu knihy. Stopy poválečných událostí jsou zde stále patrné, přestože od nich již brzy uplyne osmdesát let. Recenzovanou publikaci lze tedy všem zájemcům vřele doporučit. A pokud je inspiruje k osobní návštěvě popisovaných končin, splnila svůj účel plnou měrou.